

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності
(назва магістерської програми)

на тему:

«Облік та аудит запасів в системі управління виробничими запасами
(на прикладі ТОВ «ОЛЕРНІ»)»

Виконавець:

студент ЦВФН факультету групи
Бабаєв Бахруз Фахраддин огли
(прізвище та ініціали) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н, ст.викладач _____
(науковий ступінь, вчене звання)

Самострол Світлана

Вячеславівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий консультант

д.е.н., професор _____
(науковий ступінь, вчене звання)

Лоханова

НаталіяОлексіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми теми полягає в тому, що сучасні умови господарювання ґрунтуються на дії законів ринку і примушують підприємства адаптуватись до змін ринкового середовища та уникати необґрунтованого ризику, приймаючи управлінські рішення щодо ефективного використання всіх наявних виробничих ресурсів.

Необхідною умовою здійснення виробництва любых видів продукції є наявність необхідної частини оборотних активів у матеріальній формі. Виробничі запаси займають домінуючу позицію в складі яких активів і відповідно матеріальних витратах виробничих підприємств, а їхня вартість має значний вплив на собівартість виготовленої продукції. У зв'язку із цим підвищуються вимоги до чіткої організації обліку, внутрішнього контролю та аналізу виробничих запасів з метою раціонального їх використання й підвищення ефективності виробництва. Від достовірності, об'єктивності, правдивості та повноти відображення господарських фактів, пов'язаних із рухом виробничих запасів у діяльності підприємств залежить правдивість і неупередженість усіх суттєвих для користувачів показників звітності.

***Мета дослідження** полягає у визначенні теоретичних засад і діючої практики обліку та аудиту запасів і визначення напрямів удосконалення обліку й внутрішнього контролю за наявністю і рухом виробничих запасів на підприємствах з метою їх оптимізації та досягненням раціональних матеріальних витрат.*

Завдання дослідження:

- дослідити сутність, класифікацію та оцінку запасів;
- розглянути документальне оформлення руху запасів;
- охарактеризувати організаційні засади синтетичний та аналітичний обліку виробничих запасів;
- визначити проблемні питання обліку виробничих запасів;
- надати загальну економічну характеристику підприємства та його облікової політики;
- дослідити та критично оцінити особливості ведення обліку запасів на підприємстві;
- визначити, як теоретичні так і практичні напрями удосконалення обліку запасів;
- оцінити стан внутрішнього контролю операцій руху запасів підприємства та напрями його удосконалення;
- розглянути теоретичні засади та практику проведення аудиту виробничих запасів;
- проаналізувати ефективність використання запасів на підприємстві.

Об'єкт дослідження є господарські операції щодо обліку та аудиту виробничих запасів на ТОВ «ОЛЕРНІ».

Предмет дослідження дослідження є комплекс теоретичних, методичних і прикладних питань, пов'язаних з обліком та аудитом виробничих запасів підприємства.

Методи дослідження діалектичний підхід, загальнонаукові методи пізнання: поєднання абстрактного й конкретного, індукції, дедукції, аналізу і синтезу, групування й порівняння, конкретизації, методичні прийоми контролю та аналізу, як огляд, документальна перевірка, техніко-економічні розрахунки, аналітичні групування, структурний аналіз, узагальнення, підрахунок, інструментарій економіко-статистичного аналізу, а саме, кореляційно-регресійний аналіз.

Інформаційна база дослідження нормативні та законодавчі документи, що регламентують організацію та ведення бухгалтерського обліку операцій з виробничими запасами в Україні, ПСБО, МСФО, ПКУ, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань бухгалтерського обліку, аудиту та контролю товарних операцій, економічної теорії, довідково-інформаційні видання, матеріали науково-практичних конференцій, первинні документи, облікові реєстри, фінансова звітність МП у вигляді ТОВ «ОЛЕРНІ».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (55 найменувань) та 11-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 74 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 21 таблиць, 7 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: _____ (назва публікації)
// _____ (назва видання, місце, рік).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розглянуто економічну сутність, класифікацію, визнання та оцінку виробничих запасів, організаційні та методологічні засади обліку операцій з виробничими запасами, дискусійні та проблемні питання теми.

У другому розділі проаналізовано облікову політику підприємства, особливості обліку операцій з руху виробничих запасів на підприємстві, надано організаційно-економічну характеристику підприємства, оцінку стану обліку операцій з виробничими запасами підприємства, визначено напрями її удосконалення.

У третьому розділі розкрито методологічні основи та діюча практика аудиту, внутрішнього контролю операцій з виробничими запасами, надано оцінку стану СВК та напрями удосконалення діючої системи внутрішнього контролю підприємства, проведено аналіз ефективності використання запасів, кореляційно-регресійний аналіз використання запасів на підприємстві

ВИСНОВКИ

Вирішення проблеми ефективного розвитку та зростання виробничого потенціалу господарських підприємств потребує створення системи управління виробництвом, в основу якої має бути покладено формування інформації про виробничі запаси підприємства

У виробничо-господарській концепції діяльності та розвитку підприємств важливе значення мають виробничі запаси. Виробничі запаси й матеріальні цінності є предметами праці та забезпечують основний виробничий процес підприємства.

Система функціонування виробничих підприємств в сучасних умовах господарювання супроводжується безперервним кругообігом ресурсів, значне місце в яких займають виробничі запаси. В зв'язку з цим питання удосконалення їх обліку, оцінки, документального оформлення, організації ефективного аналізу та системи внутрішнього контролю визначають актуальність теми. Це стосується також створення якісно нової системи управління матеріальними запасами, в якій визначну роль відіграє система їх аналітичного обліку і внутрішнього контролю.

Основними елементами управління запасами з метою прискорення оборотності є: відповідна організаційна структура збутової мережі, вивчення попиту на продукцію підприємства, стратегія управління, формування і контроль запасів.

На підставі проведення дослідження теоретичних аспектів, оцінки організації обліку та контролю запасів на підприємстві було встановлено наступне.

Удосконалення обліку і контролю виробничих запасів потребує чіткого визначення інструментарію, процедур і методики їх обліку в умовах автоматизації з використанням відповідного програмного забезпечення. З метою удосконалення обліку і контролю в умовах їх автоматизації важливе значення надається розробці алгоритмів, які дозволяють визначати послідовність облікового процесу організації та ведення аналітичного, кількісного і кількісно-сумового обліку матеріальних запасів і вбудованих алгоритмів контролю проведених операцій.

Питання теми роботи розглядалися на матеріалах ТОВ «ОЛЕРНІ», яке створено у 2017 році. До основних видів діяльності підприємства відносяться: виробництво бетонних розчинів, готових для використання; виробництво цементу; виготовлення виробів із бетону для будівництва; виготовлення виробів із гіпсу для будівництва; виробництво сухих будівельних сумішей; виробництво інших виробів із бетону гіпсу та цементу.

Сьогодні ринок на якому працює підприємство характеризується дефіцитом на ринку цементу та профіцитом на ринку бетону.

Підприємство застосовує сухий спосіб виготовлення, який вважається майбутнім цементного виробництва. В даному способі виробництва багато процесів об'єднані, що скорочує термін випуску цементу і здешевлює його виробництво.

Підприємство ТОВ «ОЛЕРНІ» відноситься до малих, є платником податку на прибуток та податку на додану вартість. До штатних працівників підприємства офіційно відносяться лише 3 особи: директор, бухгалтер та керівник виробництва. Робочій персонал працює на підставі цивільно-правових договорів.

ТОВ «ОЛЕРНІ» веде бухгалтерський облік і складає фінансову та податкову звітність у порядку, визначеному чинним законодавством за допомогою автоматизованої форми обліку. Облік підприємства та внутрішній бухгалтерський контроль здійснює бухгалтер підприємства.

В якості елементів обліку виробничих запасів підприємства слід зазначити наступні: одиницею аналітичного обліку запасів є окреме найменування або однорідна група (вид) ТМЦ; для обліку транспортно-заготівельних витрат призначено окремий субрахунок, при списанні ТЗВ при вибутті запасів застосовується розрахунок середнього відсотка; методом оцінки вибуття запасів обрано метод ФІФО.

Облік виробничих запасів підприємства ведеться на рахунках обліку: 20 «Запаси» (200 «Транспортно-заготівельні витрати на запаси», 201 «Сировина та матеріали», 209 «Інші матеріали»); 22 «МБП» (субрахунку 221 «Малоцінні швидкозношувальні предмети на складах»); 26 «Готова продукція»; 281 «Товари на складі».

Облік виробничих запасів підприємства базується на умовах договорів з постачальниками та покупцями виробничих запасів, первинних облікових документах

До складу основних видів виробничих запасів підприємства відносяться: пісок карєрний, щебень, цемент.

Запаси на підприємстві зберігаються в цехових коморах. Усі товарно-матеріальні цінності, що знаходяться у місцях їх зберігання, відносять у підзвіт матеріально-відповідальній особі - зав.виробництвом, з яким укладений договір про повну матеріальну відповідальність. Усі операції з надходження і вибуття товарно-матеріальних цінностей на складі відображають у відомості складського обліку. Відпуск запасів у господарській діяльності підприємства проводиться на такі цілі: виробництво продукції (робіт, послуг); загальновиробничі потреби; загальногосподарські (адміністративні) потреби; забезпечення збуту продукції. Відпуск матеріалів на сторону виконується на підставі договорів, нарядів та інших документів і письмового розпорядження керівника підприємства.

Таким чином облік запасів підприємство веде в програмі згідно вимог ПСБО 9 «Запаси». В програмі підтримуються обраний підприємством спосіб оцінки ФІФО на підставі закладеного партійного обліку.

Вважаємо доцільним звернути увагу підприємства на вдосконалення

документування запасів, а саме: правильність оформлення первинних облікових документів і своєчасність їх відображення в обліку; використовувати типові форми первинних документів щодо відпуску сировини та матеріалів на виробництво з врахуванням встановлених норм використання, наприклад, лімітно-забірну карту; забезпечити чітку організацію обліково-контрольних процедур руху запасів підприємства за центрами відповідальності; розробити чітку схему документообігу за операціями руху запасів з визначенням осіб, які відповідають за оформлення та своєчасне надходження первинної документації до бухгалтерії підприємства.

За результатами оцінки системи внутрішнього контролю підприємства встановлено, що підприємство немає спеціального відокремленого підрозділу внутрішнього контролю. Відповідальним за організацію та здійснення внутрішнього контролю є керівник підприємства. Поточний контроль діяльності та її відповідності проводиться робітниками підприємства у відповідності до означених їх посадових функціональних обов'язків. Процедури попередження та виявлення помилок у документах та звітності здійснює бухгалтерія. Інвентаризація на підприємстві проводиться щорічно.

В роботі наведено модель внутрішнього контролю виробничих запасів, що є основою для розробки методики внутрішнього контролю виробничих запасів і на яку доцільно орієнтуватись підприємству.

На підприємстві необхідно розробити нові, або доповнити існуючі посадові інструкції обов'язками з проведення процедур внутрішнього контролю.

Одним з перспективних і важливих форм внутрішнього контролю за діяльністю суб'єктів господарювання є незалежний контроль, здійснюваний або зовнішніми, або внутрішніми аудиторами за умови організованої відповідним чином системи внутрішнього контролю.

Підприємство ТОВ «ОЛЕРНІ» має доволі високий рівень фінансової стійкості і є платоспроможним. Однак при проведенні аналізу фінансового стану підприємства встановлені і окремі негативні тенденції, які можуть свідчити, що підприємство поступово втрачає свою фінансову незалежність

Таким чином, для запровадження внутрішнього контролю на підприємствах: потрібно враховувати особливості технологічного процесу виробництва продукції необхідно застосовувати внутрішню документацію, яка б враховувала потреби інформаційні користувачів; система внутрішньогосподарського контролю на підприємствах має проводитись згідно з визначеними етапами й охоплювати всі рівні організаційної структури облікового процесу.

АНОТАЦІЯ

Бабаєв Бахруз Фахраддин огли «Облік та аудит запасів в системі управління виробничими запасами (на прикладі ТОВ «ОЛЕРНІ»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «071 Облік і оподаткування»
(шифр та назва спеціальності)

за магістерською програмою професійного за спрямування «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності».
(назва магістерської програм)

Одеський національний економічний університет.
Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти та діюча практика обліку та аудиту операцій з виробничими запасами на прикладі ТОВ «ОЛЕРНІ»

Проаналізовано системи обліку та внутрішнього контролю підприємства, визначено проблемні питання теми та діючої практики.

Запропоновано удосконалення аналітичного обліку руху запасів та організаційні підходи щодо покращення роботи системи внутрішнього контролю підприємства.

Ключові слова: облік, внутрішній контроль, аналіз, запаси, оцінка, первинні документи, реєстри обліку, звітність.

ANNOTATION

Babaev Baxruz Faxraddin ogli. «Account and audit productive reserves in the account management system (an example LTD. «Olerny»)»

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «071 Accounting and Taxation»
(code and name of the specialty)

under the master's program «Account, audit and taxation of business activity»
(title of master program)

Odessa National Economics University.
Odessa, 2018.

Theoretical aspects and operating practice of account and audit of commodity operations are in-process examined on the example LTD "Olerny".

The systems of account and internal control of enterprise are analysed, the problem questions of theme and operating practice are certain.

The improvement of the analytical accounting of motion of commodities and organizational approaches offer in relation to the improvement of work of the internal checking of enterprise system.

Keywords: account, internal control, analysis, productive reserves, estimation, primary documents, registers of account, accounting.